

XÂY DỰNG LỚP HỌC HẠNH PHÚC TRONG TRƯỜNG TIỂU HỌC

Nguyễn Thị Phương

Trường Tiểu học Phương Cách; Xã Phương Cách, Huyện Quốc Oai, TP Hà Nội

Tóm tắt: Lớp học hạnh phúc là nơi giúp GV và HS hình thành và duy trì các trạng thái cảm xúc tích cực. Mỗi lớp học hạnh phúc sẽ tạo nên một môi trường học đường mà ai tham gia cũng cảm thấy hạnh phúc. Được tham gia vào các lớp học hạnh phúc sẽ giúp cho mỗi cá nhân thiết lập được các tình cảm lành mạnh, góp phần phát triển nhân cách tốt đẹp.

Từ khóa: Xây dựng lớp học hạnh phúc trong trường tiểu học

BUILDING HAPPY CLASSROOMS IN ELEMENTARY SCHOOLS

Nguyen Thi Phuong

Phuong Cach Elementary School; Phuong Cach Commune, Quoc Oai District, Hanoi City

Abstract: A happy classroom is a place that helps teachers and students form and maintain positive emotional states. Each happy classroom creates a school environment where everyone involved feels happiness. Participating in happy classrooms helps individuals establish healthy relationships, contributing to the development of good character.

Keywords: Building happy classrooms in elementary schools

Nhận bài: 08/11/2024

Phản biện: 29/11/2024

Duyệt đăng: 02/12/2024

I. MỞ ĐẦU

Ngày Quốc tế Hạnh phúc là ngày 20 tháng 3 hàng năm, kể từ năm 2013. Ngày lễ quốc tế này được Đại hội đồng Liên Hiệp quốc quyết định chính thức khi tất cả 193 quốc gia thành viên nhất trí thông qua Nghị quyết A/RES/66/281 ngày 20 tháng 6 năm 2012, chọn để tôn vinh niềm hạnh phúc của nhân loại trên thế giới và với mục tiêu không chỉ là ngày mang ý nghĩa biểu tượng đơn thuần, mà còn là ngày của hành động, tích cực và nỗ lực nhiều hơn để xây dựng thế giới đại đồng, đem lại hạnh phúc cho người người trên trái đất. Ở Việt Nam, Thủ tướng Chính phủ đã có Quyết định số 2589/QĐ-TTg ngày 26/12/2013 phê duyệt Đề án “Tổ chức các hoạt động nhân ngày Quốc tế Hạnh phúc 20/3 hàng năm”. Điều đó mang ý nghĩa lớn lao nhằm tiếp tục thực hiện mục tiêu phát triển an sinh xã hội, xây dựng gia đình Việt Nam no ấm, tiến bộ và hạnh phúc; nâng cao nhận thức toàn xã hội về ngày Quốc tế Hạnh phúc, để từ đó có hành động cụ thể, thiết thực xây dựng gia đình hạnh phúc, cộng đồng hạnh phúc của người Việt Nam.

Đối với HS để có được hạnh phúc trước hết là được sống trong một gia đình hạnh phúc, được sự yêu thương của bố mẹ và người thân. Bên cạnh đó HS cần được trưởng thành trong một ngôi trường hạnh phúc

HS được học tập, được vui chơi, được chia sẻ, được thấu hiểu, được yêu thương và tôn trọng. Với GV hạnh phúc là được truyền đạt được kiến thức, đào tạo được các thế hệ học trò vừa ngoan, vừa giỏi.

Câu hỏi lớn đặt ra lúc này là: Làm thế nào để mỗi ngày HS đến trường là một ngày vui, GV đến trường mỗi ngày là một niềm hạnh phúc, quan hệ thầy trò là động lực để HS vươn tới tri thức? Xây dựng lớp học hạnh phúc là việc làm cấp thiết cần được các nhà giáo dục quan tâm lúc này.

Lớp học hạnh phúc là nơi giúp GV và HS hình thành và duy trì các trạng thái cảm xúc tích cực. Mỗi lớp học hạnh phúc sẽ tạo nên một môi trường học đường mà ai tham gia cũng cảm thấy hạnh phúc. Được tham gia vào các lớp học hạnh phúc sẽ giúp cho mỗi cá nhân thiết lập được các tình cảm lành mạnh, góp phần phát triển nhân cách tốt đẹp.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Tầm quan trọng của xây dựng lớp học hạnh phúc ở cấp tiểu học

An toàn bao gồm cả về tinh thần và thể chất. Điều kiện đủ của giá trị an toàn về vật chất là lớp học, trường học cần có tối thiểu nhân lực, cơ sở vật chất để đảm bảo an toàn cơ bản. Điều kiện đủ của giá trị an toàn về tinh thần chỉ được đảm bảo khi và chỉ khi ban lãnh đạo, quản lý nhà trường, GV, nhân viên, HS có đủ nhận thức về trách nhiệm và vai trò của bản thân, những quy định pháp lý mà họ phải tuân thủ, được bảo vệ. Một điều quan trọng là mọi người cần có đủ chuyên môn nghiệp vụ để thực hiện tốt nhiệm vụ của mình.

Các chuyên gia giáo dục đã đưa ra khuyến cáo, dựa trên giá trị tôn trọng các công việc sẽ được thực hiện một cách suôn sẻ và tinh thần trách nhiệm cao. Đặc biệt, đối với các GV, khi đã thấu

hiểu và áp dụng được giá trị này, họ sẽ biết cách tôn trọng HS của mình. Điều này dẫn đến thay đổi lớn về nội dung, cách thức giáo dục. Từ đó sẽ tạo ra những thành tựu lớn trong công cuộc giáo dục con người.

Mối quan hệ giữa các giá trị an toàn, tôn trọng và yêu thương có tính hữu cơ, tạo ra môi trường để mỗi người có thể nhận ra bản thân mình và những điều mình có thể làm cho tập thể lớp, trường trở nên tốt đẹp hơn, từ đó xây dựng lớp học hạnh phúc.

Hiểu một cách đơn giản, lớp học hạnh phúc là nơi tạo cho cả thầy và trò cảm giác muốn đến. Chính vì thế, nhiệm vụ của các thầy cô bây giờ không chỉ đơn giản là lên lớp với những bài giảng trong sách vở, những hoạt động vận dụng, trải nghiệm thực tế mà còn là làm thế nào để HS khi tới trường đều cảm thấy thích thú, hào hứng. Đó là mục tiêu mà toàn ngành Giáo dục đang hướng đến vì tương lai của HS.

Khi được học trong môi trường lớp học hạnh phúc, HS sẽ được thoải mái thể hiện bản thân mình, có quyền được lên tiếng và được lắng nghe một cách tôn trọng. Thay vì la mắng, dọa dẫm, kỷ luật thì HS được sai lầm, được bày tỏ cảm xúc cũng như ý kiến của mình trong môi trường học đường. Điều này sẽ giúp HS rèn luyện sự tự tin, tôn trọng cảm xúc. Yếu tố cốt lõi nhất để xây dựng lớp học hạnh phúc là phải thay đổi mối quan hệ giữa GV và HS và giữa HS và HS.

Trong phần tiếp theo của bài viết, Luận Văn Beta sẽ chia sẻ đến bạn đọc một số mẫu đề tài sáng kiến kinh nghiệm xây dựng lớp học hạnh phúc đạt thành tích cao mà chúng tôi đã tổng hợp được. Hy vọng đây sẽ là nguồn tài liệu tham khảo để bạn hoàn thành tốt hơn bài sáng kiến kinh nghiệm của mình. Ngoài ra, nếu như bạn không thể thực hiện bài sáng kiến kinh nghiệm của mình vì bất cứ lý do nào, hãy tham khảo dịch vụ viết thuê sáng kiến kinh nghiệm các cấp của chúng tôi. Đội ngũ của chúng tôi chắc chắn sẽ đáp ứng mọi nhu cầu của bạn!

2.2. Một số biện pháp xây dựng lớp học hạnh phúc

Biện pháp 1. Đổi mới tiết sinh hoạt lớp, tăng cường giáo dục đạo đức, giá trị sống và kỹ năng sống cho HS.

Biện pháp này rất cần thiết. Vì “Tiên học lễ, hậu học văn” GV nên coi trọng việc rèn luyện đạo đức của HS trước khi truyền thụ kiến thức. Dạy HS biết lễ phép với người lớn, kính trên nhường

dưới, tôn trọng thầy cô giáo, hòa đồng, giúp đỡ bạn bè... thực hiện tốt nội quy của trường và của lớp đề ra.

Học tập giá trị sống giúp HS tôn trọng bản thân và người khác, biết cách hợp tác, xây dựng và duy trì tình đoàn kết; suy nghĩ tích cực, hoàn thiện nhân cách, biết tạo dựng cho mình cuộc sống hạnh phúc. Đồng thời GV chủ nhiệm (GVCN) trang bị kỹ năng sống cho HS như kỹ năng giao tiếp, sáng tạo, hòa nhập, ứng phó với các tình huống trong cuộc sống, kỹ năng nghe, nói, đọc, viết, quan sát, chia sẻ trong nhóm, kiến thức giới tính, kỹ năng chống lại sự cám dỗ của tệ nạn xã hội, chống xâm phạm tình dục, kỹ năng ứng phó với tai nạn đuối nước; Kỹ năng ứng phó với các tình huống bạo lực học đường...

GVCN cần đổi mới tiết sinh hoạt lớp trở nên phong phú, ý nghĩa và tích cực hơn như các trò chơi khởi động, câu đố vui, các trò chơi phỏng theo các game show truyền hình đặc sắc, hay đơn giản là nghe và cảm nhận một bài hát, một mẫu chuyện hay một đoạn phim... tổ chức diễn đàn để HS nêu lên cảm nhận, bài học hay ý nghĩa của mình về những gì mình được nghe, đã đọc và được thấy. Cho HS xem những video về tấm gương người thật việc thật trong cuộc sống để HS hiểu hơn về giá trị của cuộc sống, quý trọng những gì mình đang có, nuôi dưỡng sự biết ơn và sự bao dung, lòng thương cảm. Trong đó tôi đề cao việc nuôi dưỡng lòng biết ơn vì HS sẽ có động lực rất lớn để học tập tốt và trở thành con người có nhân cách tốt đẹp.

Ngoài ra, GVCN luôn động viên và khích lệ cùng HS tham gia các hoạt động ngoại khóa do Liên đội phát động. Sát cánh với HS trong các phong trào văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao nhân ngày 20/10; 20/11, 26/3, 22/12... HS được trải nghiệm, được vui chơi, được hợp tác và chia sẻ từ đó sẽ hiểu, yêu thương nhau, xây dựng một tập thể lớp đoàn kết, hạnh phúc.

Biện pháp 2. GV phải mạnh dạn thay đổi bản thân để xây dựng lớp học hạnh phúc:

GV nên cười nhiều hơn với HS để tạo một bầu không khí thân thiện, vui vẻ trong giờ học. Trong mỗi buổi học hãy khởi động giờ học bằng một số việc làm đơn giản, có thể không liên quan đến nội dung dạy như một câu đố, một vài động tác thể dục, một bài hát... Có như vậy, HS mới được kích thích những cảm xúc tích cực, và từ đó thu nhận kiến thức dễ dàng hơn. Lòng ghép sự hài hước vào trong lớp học bằng lời nói, biểu cảm,

hành động của GV.

GV hướng dẫn nhẹ nhàng khi HS làm bài sai, giữ bình tĩnh khi HS mắc lỗi và không phê bình quá nặng lời, gay gắt trước mặt người khác; khích lệ, khen thưởng HS nhiều hơn.

GV học cách lắng nghe HS, đặc biệt là những HS cá biệt, GV cần quan tâm, động viên, giáo dục nhẹ nhàng tránh việc làm tổn hại đến thân thể và nhân phẩm HS. GV nhận xét, góp ý một cách khéo léo về những điều mà HS chưa làm được hoặc làm chưa tốt, không nên chê bai, chỉ trích vì điều đó sẽ làm thui chột đi sự tích cực chủ động ở HS.

GV cần thường xuyên bồi dưỡng nâng cao trình độ CMNV và khả năng ứng dụng ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) vào bài dạy, có phương pháp dạy học hiệu quả tạo hứng thú, lôi cuốn người học:

Ngoài việc tạo dựng mối quan hệ thầy trò, mỗi GV cần thường xuyên bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, có phương pháp dạy học hiệu quả để có nhiều tiết học tốt hơn, tạo hứng thú, chủ động tiếp thu kiến thức, không còn mệt mỏi và buồn ngủ.

Ngoài kiến thức trong sách giáo khoa, ngoài cách giảng dạy truyền thống, GV cần đổi mới phương pháp dạy học sao cho hiệu quả, thu hút được sự chú ý của HS, lấy HS làm trung tâm, chủ động tìm tòi kiến thức hoặc tích hợp môn học của mình với môn học khác và đời sống thực tiễn để HS cảm thấy ý nghĩa và thiết thực hơn.

GV rèn luyện **kỹ năng kiểm soát cảm xúc**, hãy để bên ngoài cửa lớp những áp lực của mình, đảm bảo giờ dạy thật tốt.

Cảm xúc của GV có quan hệ mật thiết trong hầu như mọi khía cạnh của quá trình giảng dạy và học tập, do đó việc người giáo viên biết kiểm soát cảm xúc của mình mỗi khi lên lớp là rất cần thiết.

GV biết quan tâm đến hoàn cảnh sống, biết lắng nghe những cảm xúc của các em, trở thành người bạn lớn và chuyên gia tư vấn tâm lý cho HS

Sự chân thành, tình yêu thương của thầy cô tạo ra niềm tin và động lực mở cánh cổng tương lai cho các em, đó là ý nghĩa thực sự của giáo dục.

GV có thể tìm hiểu, tâm sự với HS trực tiếp, qua bạn bè và người thân, qua điện thoại hay zalo để kịp thời tác động tích cực đến HS đang gặp khó khăn.

GV gần gũi, thân thiện và quan tâm đến HS. Tôi tin rằng cái gì xuất phát từ trái tim của người thầy sẽ đến được với trái tim của học trò. Thành công lớn nhất của nhà giáo dục không phải về

kiến thức trò lĩnh hội được mà là giá trị tinh thần mà HS cảm nhận được. HS được tôn trọng, được yêu thương, được thể hiện bản thân, được thấu hiểu, được vui vẻ sẽ được hạnh phúc.

Biện pháp 3, Tạo động lực và truyền cảm hứng cho HS thông qua các hoạt động

Trước khi HS đến tựu trường, tôi đã chuẩn bị thật kỹ các nội dung để tạo động lực cho HS như: trang trí bảng lớp, vệ sinh, trang trí lớp học thân thiện Vào ngày tựu trường (26/8/2019), tôi gửi đến mỗi em một lá thư chúc mừng HS đã trở lại trường sau kì nghỉ hè Tâm lí nhiều em đã quen với thầy cô giáo ở lớp học cũ nên sẽ rụt rè, bỡ ngỡ khi tiếp xúc với thầy cô giáo mới Một lá thư chúc mừng khiến HS gần gũi, có hứng thú đến trường hơn Đối với những em ngày tựu trường không có mặt, tôi đến nhà HS để xem tình hình, động viên và gửi thư chúc mừng để HS nhanh chóng đến trường cùng các bạn

Vào đầu năm học, GV thông báo cho HS nội dung chính của năm học; nhắc lại nhiệm vụ của HS trong Điều lệ trường tiểu học; HS chia nhóm thảo luận; các nhóm chia sẻ ý kiến; GV và cả lớp xem xét tìm ra những ý kiến chung của tất cả HS Từ những ý kiến HS đưa ra sẽ thực hiện như: gọn gàng, đoàn kết, không bạo lực, không leo lên bàn ghế, tích cực phát biểu, trình bày ý kiến, không đòi hỏi, không đi học trễ, trung thực, tự học, siêng năng, tôi biên soạn thành “Bộ 10 quy tắc vàng” Một chút hài hước để bảng nội quy lớp trở nên gần gũi, thân thiện hơn với HS, để HS không còn cảm giác bị bắt làm theo mà là hiểu để tự sửa bản thân mình Trong bảng nội quy, tôi không sử dụng những từ ngữ mang tính áp đặt như: “không”, “cấm”, Sau đó, trong buổi họp cha mẹ HS đầu năm, tôi giới thiệu cho cha mẹ HS nắm được nội quy này và yêu cầu họ cho ý kiến Tôi đề nghị cha mẹ HS hợp tác, nhắc nhở con em mình thực hiện tốt nội quy lớp học Sau đó bảng nội quy được treo ở cuối lớp để HS theo dõi

GV tiến hành trang trí lớp học theo quy định của Ngành Mỗi nội dung trang trí đều mang giá trị giáo dục, thẩm mỹ cao Tôi sáng tạo thêm một số các biểu bảng để trưng bày các sản phẩm của HS như: những bài viết chữ đẹp, những bức tranh, những bài thơ, Trong lớp, tôi chụp một bức ảnh tập thể lớp cỡ lớn treo ở trung tâm lớp để hàng ngày HS được nhìn thấy hình ảnh của mình cùng các bạn trong lớp, HS có cảm giác mình được sống trong một tập thể tràn đầy tình yêu thương Qua đó, giáo dục HS tinh thần trách nhiệm đối với

tập thể lớp cũng như giáo dục tinh thần đoàn kết trong tập thể

Để giúp HS có nhiều cơ hội trải nghiệm để vận dụng những kiến thức học được vào thực tiễn từ đó hình thành năng lực thực tiễn cũng như phát huy tiềm năng sáng tạo của tôi xây dựng và tổ chức một số mô hình như: Mô hình làm các sản phẩm khoa học sáng tạo: Tôi tổ chức sáng chế ra những sản phẩm khoa học có tính ứng dụng trong cuộc sống, trong học tập và giới thiệu với các bạn.

Biện pháp 4. Giáo dục HS bằng phương pháp kĩ thuật tích cực, nói không với xâm phạm thân thể và xúc phạm nhân phẩm HS.

Vệ sinh lớp: Tùy vào mức độ phạm lỗi của HS để giới hạn thời gian làm vệ sinh lớp học như: lau bảng, nhặt giấy xung quanh lớp hay giúp bác bảo vệ vệ sinh trường học. Hình phạt này vừa giáo dục ý thức lao động cho HS vừa bảo vệ môi trường.

Giúp đỡ những HS khác trong học tập: Những HS vi phạm nội quy nhưng có thành tích học tập tốt GV có thể yêu cầu HS đó giúp đỡ bạn yếu hơn trong học tập. Sự tiến bộ của bạn là thước đo cho việc sửa sai của HS.

Đọc sách: GV đưa ra hình thức kỉ luật HS đến thư viện của trường tìm đọc một cuốn sách mà GV giới thiệu (cần lựa chọn những cuốn sách tiêu

biểu, có dung lượng vừa phải, hoặc GV sẽ lựa chọn chủ đề có nội dung giáo dục tương ứng với điều HS vi phạm). Trong thời gian 1 tuần HS phải đọc và chia sẻ những điều mà mình đã đọc và học được ở cuốn sách đó trong giờ sinh hoạt lớp.

Xây dựng một ngôi trường lành mạnh, vui vẻ và hạnh phúc để giáo dục HS phát triển toàn diện về đạo đức, lối sống và kiến thức văn hóa. Việc xây dựng lớp học hạnh phúc là tiền đề để xây dựng “Trường học hạnh phúc” trên từng địa phương. Nó có thể nhân rộng và phát triển ở tất cả các lĩnh vực khác như cơ quan hành chính, công ty, xí nghiệp... tiến tới một xã hội hạnh phúc.

III. KẾT LUẬN

Xây dựng lớp học hạnh phúc là nội dung quan trọng của các trường tiểu học theo chương trình GDPT 2018. bài viết đề xuất 4 biện pháp cơ bản xây dựng lớp học hạnh phúc ở các trường tiểu học. những biện pháp đưa ra phù hợp với các tiêu chí xây dựng trường học hạnh phúc do bộ gddt phát động. mô tả những giải pháp xây dựng lớp học hạnh phúc ở các trường tiểu học. những biện pháp đưa ra phù hợp với các tiêu chí xây dựng trường học hạnh phúc do bộ GDĐT ban hành. những biện pháp đưa ra phù hợp với các tiêu chí xây dựng trường học hạnh phúc trong bối cảnh hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Ban Chấp hành TƯ (2013), *Nghị quyết số 29-NQ/TƯ về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*. Hà Nội
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Thông tư số 32/20218/TT- BGDĐT về ban hành Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể*. Hà Nội.
- Sáng kiến kinh nghiệm xây dựng lớp học thân thiện, HS tích cực ở tiểu học
- Sáng kiến kinh nghiệm Xây dựng lớp có phong trào học tập tốt